

7. Podatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. z pocztu: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont. 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 27. kwietnia.

Dzienniki specjalno-pruskie i organa Nationalvereinu nie przesłają prawie o mniemanych nieporozumieniach między Austrią i Prusami. Bezzasadność podobnych pogłosek, rozszerzanych nie bez celu, okazała się dość jasno już wtedy, gdy miało nastąpić wkroczenie do Jutlandyi, a od tego czasu nie nabyły one wcale większej wiarygodności w obec otwarcia konferencyi i stanowiska, jakie zajęły na niej wspólnie Austriya i Prusy.

Na teatrze wojny nie zaszło od upadku Dypplu nie ważniejszego. Korespondencya do *Hamb. Nachr.* z Kopenhagi z 23go b. m. donosi, że ustąpienie Duńczyków z wyspy Alsen może nastąpić wtedy, jeżeliby okręta pancerne niezdolowały obronić tej wyspy. Jakoz istotnie donosi list prywatny, nadesłany do Flensburga, że baterya pancerna „Rolf Krake“ i dwa większe duńskie okręta krązą w północnej części cieśniny alsenskiej i miotają pojedyncze strzały ku wybrzeżu. Tymczasem większa część wojsk, które znajdowały się na wyspie, otrzymały rozkaz, wzmocnić korpus duński w północnej Jutlandyi. Ma się tam skoncentrować 30.000 piechoty i znaczny oddział konnicy i tamować dalsze posuwanie się nieprzyjaciela w Jutlandyi.

Garibaldi stosownie do swego przyrzeczenia odjechał z Londynu dnia 22go b. m. Przed odjazdem odwiedził go książę Wali prawdopodobnie w uznaniu jego świezo okazanej przychylności dla sprawy duńskiej. *La France* wyraża się, że znaczenie tego kroku następcy tronu angielskiego nie może być zapoznane. Garibaldi wydał adres pożegnalny do narodu angielskiego, w którym dziękuje za życzliwe przyjęcie, i obiecuje powrócić przy pomyślniejszych stosunkach.

List prywatny, pisany z Petersburga do Berlina uważa za rzecz niepodobną do prawdy, ażeby radca stanu Ewers miał być wysłany jako drugi pełnomocnik Rosyi na konferencyę londyńską, a w razie, jeżeliby ta konferencya ad hoc miała zamienić się w kongres powszechny, ma sam minister spraw zagranicznych, książę Gorcezakow udać się do Londynu. — Ten sam list donosi, że poseł rosyjski przy dworze turyńskim otrzymał dwumiesięczy urlop.

Od granicy polskiej donoszą *Jener. Kor.*, że dnia 16. b. m. zaszła na północ od Zawichostu zwawa utarczka między oddziałem powstańców a wojskiem rosyjskim. Powstańcy pobici uciekli w góry Sto. Krzyskie. Rosyanie pojмали dowódcę powstańców i trzech zandarmów wieszających, których niezwłocznie powiesili.

Na ostatniem posiedzeniu izby rumuńskiej z 24go b. m. zażądało ministerstwo przyzwolenia kredytu w sumie 8 milionów piastrow na założenie obozu nad Seretem jako obrony od nieprzyjaciela zewnętrznego, czyniąc z przyjęcia lub odrzucenia tego kredytu, kwestyę gabinetową. Izba jednak uchwaliła 68 głosami przeciw 19, że właśnie dlatego, iż ministerstwo czyni za sprawy obozu kwestyę gabinetową, która mogłaby pociągnąć za sobą rozwiązanie izby, potrzeba wprzód zatwierdzić ustawę własnościarską, która nierównie bliżej obchodzi całą ludność. — Do *Jener. Kor.* piszą z Bukaresztu pod dniem 20go b. m.: „Podany w *Wandererze* na dniu 12go b. m. prywatny telegram z Bukaresztu, jakoby rosyjski konsul generalny miał domagać się od księcia Kuzy usunięcia ministerstwa Kogolniczana, grozić w przeciwnym razie swoim odjazdem, i że książę Kuza miał się oprzeć energicznie temu żądaniu, jest podług wiadomości zasiągniętych ze sfery kompetentnej całkiem bezzasadnym. Agent rosyjski przebywa tu dotąd jeszcze, a zresztą jest baron Offenberg zanadto zręcznym dyplomata, by miał czynić pogrożki, któreby w razie niedopełnienia ich okryły go śmieśnością. Ze gabinet Księcia Gorcezakowa niesprzyja ministerstwu Kogolniczana, okazującemu jawnie swoją sympatyę dla Polaków, jestto rzecz wiadoma; ale książę Gorcezaków wie bardzo dobrze, że wpływ rosyjski w Księstwach naddunajskich jest teraz za słaby, by mógł dyktować prawa Księciu; i jeżeliby przeto gabinet rosyjski chciał wystąpić z jaką groźbą, to groziłby raczej zajęciem Moldawii, jako ogniska rewolucyjnego, nie zaś odjazdem swego agenta, co by tylko przyniosło szkodę rosyjskim poddanym, nienastępczącą natomiast żadnych korzyści rządowi.

Natomiast donoszą z Gałaczem *Jener. Kor.* pod d. 18. b. m., że przedstawienia robione księciu Kuzie przez agentów austriackiego i rosyjskiego w Bukareszcie co do wspierania rewolucjonistów polskich i węgierskich, a może bardziej jeszcze koncentracya wojska na rosyjskich granicach Księstw Naddunajskich wpłynęły widocznie na księcia Kuze, zwłaszcza, że nie jest on tak bardzo pewnym pomocy francuzkiej, jak to udaje w obec kraju. Dowodem tego jest, że d. 17. b. m. przybył do Gałaczem pułkownik mołdo-wołoski Duca z trzema wyższymi oficerami powstańców aresztowanymi w Romanie, z rozkazu Księcia, dla wywiezienia ich

za granicę kraju. W Romanie uorganizował się oddział złożony z 300 lub 400 Polaków i Węgrów, którzy są bardzo dobrze uzbrojeni, i nie tają się z tem, że w najbliższym czasie mają zamiar wykonać zamach przeciw jednemu lub drugiemu z państw sąsiednich. Aresztowanie trzech naczelników tego oddziału przez pułkownika Duca zniweczyło jednak zamiary awanturników.

Chociaz nie ma faktów pewnych — piszą z Konstantynopola do *Jen. Kor.* pod d. 18go b. m. okazuje przeciez widocznie sytuacya polityczna, że pomiędzy wys. Portą a gabinetem Petersburskim nastąpiło zbliżenie, jakiego między temi dwoma gabinetami nie było oddawna. Turcyja, która dotychczas układała się w cichości z agitacyą polską, a w obec Rosyi starała się tylko zachować pozor przyjaźni, używa teraz tej samej pozornej polityki względem rewolucyi. Z niewiadomego źródła zapewniają, że zapowiedziany wybuch w Moldawii nie jest tak straszny, jak twierdzono. Według urzędowego sprawozdania nadesłanego Porcie, liczba wychodźców zebranych w Księstwach naddunajskich wynosi ogółem ledwie 300 do 400 ludzi.

Lwów, 26. kwietnia. Zdobyte szanów dypelskich najważniejszym zaiste jest wypadkiem przeszłego tygodnia. Przychodzi ono właśnie w porę, ażeby sprzymierzone mocarstwa postawić w możności wystąpienia na konferencyi, która wczoraj już w Londynie zebrać się miała, z faktem dokonanym zapowiedzianego zajęcia stałego lądu Szleswiku. Wojny duńskiej świetny ten czyn wojskowy wprawdzie nie zakończył, ale ułatwił działanie konferencyi, która z tym większym naciskiem wpłynąć będzie mogła na Danię, ażeby ją skłonić do słusznych koncesyj. Spodziewać się zaś można, iż konferencya pod takim godłem rozpoczęta, strony walczące najprzód do zawieszenia kroków wojennych, a następnie do zawarcia trwałego pokoju doprowadzić zdoła. Trudno dziś jeszcze ocenić, o ile w skutek misyi lorda Clarendona przyjacielskie dawniej stosunki między mocarstwami zachodnimi, między Anglią i Francyą przywrócone zostały, o ile mocarstwa te wspólnie na konferencyi działać będą. Dotąd sama tylko Anglia skrzętnie na drodze dyplomatycznej działała, gwoli temu, ażeby odwrócić od Danii klęski, które na nią spadły i spaść musiały w skutek uporu rządu i ludu duńskiego. Francya zupełnie trzymała się na uboczu; Cesarz Napoleon głuchy był na wezwania gabinetu londyńskiego, ażeby wspólnie z nim głos swój z działaniem Anglii na drodze dyplomatycznej połączył. Śnać władca Francyi czuł niejaka urazę do lordów Palmerstona i Russella, którzy wprost odmówili wzięcia udziału w kongresie, ulubionej tej myśli Cesarza Napoleona. W przededniu otwarcia konferencyi gabinet londyński uczuł potrzebę spróbowania, ażali mu się nie uda przywrócić dawne stosunki z Francyą, — wybór męża stanu obadwa mocarstwa zbliżyć do siebie mającego, trafnym nazwać można, bo lord Clarendon od dawniejszego już czasu w nader przyjacielskich z Cesarzem Francuzów był stosunkach. Wszystko jednak, co o rezultacie jego misyi dotąd głośzono, spoczywa na samych domysłach, które żaden fakt dotąd nie stwierdził. Zewnętrzne acz drobne oznaki przeciwnie zdawałyby się skazywać, iż Francya z innego jak Anglia na sprawę duńską zapatruje się stanowiska. Kiedy bowiem poseł angielski w Berlinie wieczorem po nadejściu wiadomości o zwycięstwie pod Dypplem okna swego hotelu szczerze pozastaniał, francuzki przeciwnie ambasador hotel swój rzesisto oświetlił. Nadto Cesarz Napoleon pospieszył przesłać Królowi pruskiemu powinszowanie odniesionego przez wojska jego zwycięstwa, co ze strony Królowej Wiktorji dotąd nie nastąpiło. Są to, powtarzamy raz jeszcze, zewnętrzne i nie nie znaczące oznaki, z których o postępowaniu na konferencyi żadnych wniosków wyciągnąć nie można. Tego jednak trudno zaprzeczyć, iż Francya inny ma interes co do sposobu załatwienia sprawy duńskiej, jak Anglia. Francyi nieby to nie wadziło, gdyby poczet niepodległych książąt rzeszy niemieckiej pretendentem do Szleswiku i Holsztynu, od Danii oderwanych, pomnożony został, bo w takim razie byłby widok, iż Dania sama zanadto słaba, ażeby się ostać jako niepodległe mocarstwo, siłą wypadków złączy się mogła w jedno skandynawskie państwo ze Szwecyą, tem samem zaś zwiększyłaby poczet mocarstw morskich, znaczniejsze floty posiadających, co Francyi, ciągle z Anglią rywalizującej, wcaleby było na rękę. Dlatego to gabinet paryzki rzucił myśl zapytania się ludności Księstw o zdanie co do przyszłego losu, jaki jej zgotowany być ma. Anglii zaś takie rozwiązanie sprawy duńskiej, nie mogłoby być na rękę. Dlatego to gabinet angielski przy zachowaniu całości monarchii duńskiej najmocniej obstawać będzie. Chociaz zaś w obec tak możliwego rozstroju między zachodnimi państwami dwa wielkie sprzymierzone mocarstwa odstąpią zapewne od owych zasad umiarkowania, które krokami ich dotąd kierowały, to jednak przygotować się wypadnie na dłuższe trwanie konferencyi, trudno bowiem przypuścić, ażeby różnora-kie interesa bez przeciągłych negocyacyj trwale zgodzić się dały.

Że pokój europejski w tym przynajmniej roku zakłócony nie zostanie, to dziś już z matematyczną prawie pewnością twierdzić można, zawsze jednak przygotować się na to wypada, iż drobna na pozór sprawa duńska jeszcze przez czas niejaki uwagę publiczną zajmować będzie.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 26. kwietnia. (*Dar patriotyczny.*) C. k. urząd powiatowy w Medynicach nadesłał do c. k. jeneralnej komendy krajowej na rzecz rannych z c. k. 6. korpusu armii ze składki między tamtejszymi urzędnikami i gminami 74 zł. 20 c. w. a., 1 rub. sr. i 5 dawnych ewancygierów, a burmistrz Jasła Wny. *Gluchowski* ze składki między obywatelami tego miasta 62 zł. 30 c. w. a., i sumy te odesłał w miejsce przeznaczenia.

Wiedeń, 25. kwietnia. (*Nowiny dworu.* — *Wiadomości bieżące.*) *Najjaśn. Pan* przybędzie dziś z Schönbrunnu do Wiednia, i będzie udzielać posłuchania. Dwór cesarski zabawi w Schönbrunnie do końca maja, poczem Jego Mość *Cesarz* i Jej Mość *Cesarzowa* przeniosą się do rezydencji letniej do Laxenburga, zaś *Cesarz* *Rudolf* i *Arcyksiężna Gisela* odjadą do Reichenau; później uda się *Najjaśn. Pani* do Kissingen. — *Arcyksiążę Wilhelm* przybędzie tu dziś z powrotem z podróży inspekcyjnej z Gracu.

Nowo mianowany król węgierski kanclerz nadworny hr. *Herman Zichy* złoży dopiero dziś swoją przysięgę urzędową w ręce *Najjaśn. Pana*, poczem odjedzie do Węgier, i dopiero za kilka dni powróci do Wiednia. Przedwczoraj oddawał kanclerz wizyty swoim kolegom ministeryalnym. *Presse* podaje następujące ciekawe szczegóły biograficzne o nowym kanclerzu węgierskim: Hr. *Herman Zichy*, urodzony dnia 7 maja 1814, jest synem zmarłego w r. 1834 król węgierskiego podskarbię, prezydenta król węgierskiej kamery nadwornej i nadzupana komitatu wieselburskiego, hr. Karola *Zichy*. Nowy kanclerz nadworny jest c. k. szambelanem i tajnym radcą, administratorem eisenburskiego komitatu i honorowym obywatelem miast Debreczyna, Wielkiego Waradynu, Aradu, Steinamanger, Szathmaru i Nagybanyi. Ożenił się dnia 10. stycznia 1842 z *Karoliną* z domu Szegedy. — Dawniejszy kanclerz nadworny hr. *Forgach* udaje się najprzód do dóbr swoich na Węgrzech, potem na kurację do Baden, a później zapewne do Gastein. — Ambasador francuzki książę *Grammont*, który niedawno powrócił z Paryża, miał już przedwczoraj dłuższą konferencję z ministrem spraw zagranicznych hr. *Rechbergiem*. — U pruskiego posła bar. *Werthera* było przedwczoraj dyplomatyczne soirée, na którym byli obecni ministrowie i większa część ciała dyplomatycznego.

Anglia.

Londyn, 21. kwietnia. (*Konferencya przygotowawcza.* — *Nota rządu duńskiego względem blokady.*) Do *Const. Oester. Ztg.* piszą: Z wyjątkiem pełnomocników Austrii, Prus i Związku niemieckiego zebrał się wczoraj pro forma pełnomocnicy wszystkich innych mocarstw, które podpisały traktat londyński. Zgodzono się odroczyć otwarcie konferencji do 25. b. m., a ze względu na mocarstwa niemieckie nienaradzano się nawet nad kwestyą prezydencji. Obecnemu król duńskiemu pełnomocnikowi wyrażono usilne życzenie, ażeby zaopatrzył się jak najprędzej w pełnomocnictwo do przyjęcia zawieszenia broni. — Z tego więc pokazuje się, że gabinet kopenhaski nie skłania się wcale jeszcze do wniosku względem zawieszenia broni.

Angielskie ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało od rządu duńskiego następującą notyfikację względem blokady: „Ministerstwo marynarki oznajmia niniejszem, że oprócz portów i zatok blokowanych już podług dawniejszych obwieszeń, będą od dnia 19. b. m. blokowane także porty w Gdańsku i Pillau. Oznajmiono to już zawierzonym przy dworze Jego Mości Króla reprezentantom mocarstw neutralnych, a sternicy będą doręczają to uwiadomienie wszystkim okrętom, któreby żądały ich pomocy do przeprawy przez Sund lub Bełty.“

(*Garibaldi w City.*) *Garibaldi* został obywatelem City londyńskiej. Uroczystość tej instalacji obywatelskiej odbyła się w następujący sposób. W towarzystwie kilkudziesięciu świetnych powozów, swojego gospodarza pana *Seely*, swoich obudwu synów, bliźszego orszaku swego i dwóch dygnitarzy udał się *Garibaldi* do City. Wzdłuż całej drogi ustawione były silne oddziały policyantów, by utrzymywać porządek pomiędzy tłumami widzów; była to zbyt ostrożność, gdyż zgromadzenie ludu nie było wcale tak liczne, jak się spodziewano. Przybywszy do Guildhall wszedł *Garibaldi* do sali radnej, gdzie zebrani na uroczyste posiedzenie członkowie rady miejskiej przyjęli go hucznymi okrzykami. Szambelan City, doręczając mu dyplom obywatelstwa, miał do niego gorącą przemowę, na którą generał równie serdecznie odpowiedział. Po tej odpowiedzi, przerywanej licznymi okrzykami, przedstawiony został generał małżonce Lorda majora i przyjmował życzenia dygnitarzów gminy. Przed opuszczeniem sali radnej wpisał *Garibaldi* swoje imię do listy honorowych obywateli; tuż przed nim znajdują się imiona *Księcia Walii*, pana *Jerzego Peabody* i pana *Cobdena*. Z Guildhalle odprowadzono generała do Mansionhouse, gdzie w hali egipskiej zastawiono dla niego wyborne śniadanie, na które sprosił Lord Major do 250 osób. Tego samego dnia był *Garibaldi* na obiedzie u kanclerza skarbu, gdzie między innymi byli obecni także *Arcybiskup z Dublina*, książę *Sutherland*, *Earl Shaftesbury*, a później wieczorem przybyli także *lord Palmerston z małżonką*, *Arcybiskupi z Yorku*

i *Canterbury*, *biskup londyński*, *poseł Stanów Zjednoczonych i inni*. Na czwartek był *Garibaldi* zaproszony na śniadanie do klubu reformy, na obiad do lorda *Russella* i na bankiet do *Filmongershalle*.

Francya.

Paryż, 22. kwietnia. (*Różne wiadomości.*) Opinia publiczna we Francji bardzo jest rozstrojona w skutek braku wszelkiej wolności politycznej, którą rządy cesarskie upornie odmawiają. Chciano obchodzić w Paryżu 300 letnią rocznicę urodzin *Szeks-pira*, obiadem publicznym do którego kilka set osób się zapisało. Prefekt policyi odmówił pozwolenia do tego zebrania; odmówił nawet *Anglikom* w Paryżu będącym pozwolenie do wspólnego obchodu urodzin poety, tak iż urodziny te przeminały w Paryżu bez żadnego obchodu. Dziennikarstwo zaś ciągle jest wystawione na największe prześladowanie. Wczoraj dziennik *le Temps* odebrał drugie ostrzeżenie z powodu artykułu pod napisem „pokój i wolność“ w którym dowodził, iż dotychczasowy system rządów cesarskich wolności wcale jest nie przychylnym. Według prawa we Francji obowiązującego *le Temps* teraz już za najpierwszą sposobnością, prostem rozporządzeniem ministeryalnym, suprimowany być może. W takim położeniu rzeczy własność i wydawnictwo dzienników są rzeczą nader nie pewną, kiedy jeden z najumiarkowańszych dzienników tak łatwo bytu swojego pozbawiony być może.

Powstanie w Algierji tem spowodowane być miało, iż kapitan *Burin*, komendant w *Górgville* wyciął policyk *Si-Solimanowi*, sekretarza zaś jego kijami obiść kazał. *Sidi Soliman* reprezentant pokolenia *Psu-Bekr*, pochodzący nadto z rodziny proroka wielki ma wpływ na ludność arabską. Udawszy się na puszcę powrócił na czele licznego oddziału jazdy i wywołał powstanie kilku poplech *Beduinów*. Powstanie to tem bardziej Francuzom nie jest na orkę, iż od samego prawie początku wyprawy meksykańskiej, Algierya ogłoszona jest z wojska, które po większej części do Meksyku wysłano.

Oficerowie meksykańscy do niewoli wzięci i dotąd we Francji internowani, udają się zaraz do *Cherbourg*, z kad odplyną do Meksyku, złożwszy przysięgę wierności nowemu *Cesarzowi meksykańskiemu*. Ośmiu tylko z pomiędzy nich wzbraniał się złożyć przysięgę i ci zostają internowani we Francji do dalszego czasu.

Niemcy.

(*Podróż Króla pruskiego.*) *Podróż Króla pruskiego* na widowie boju była wielce uroczystym pochodem. Wszędzie z zapalem witano Króla, i wszędzie znalazł on zycziwe słowa na przemowy, któremi go przyjmowano. Dnia 21. o godzinie 3. Król jadąc z *Flensburga* powozem, przybył do wspaniałe ozdobionego *Gravensteina*, gdzie wysiadł przed zamkiem, i zabawił *kwadrans*, i z licznym orszakiem udał się konno do *Atzbüll*. Tam stały wojska, które miały udział w szturmie, a mianowicie ci którzy szturm przypuszczali, w uniformach i z pakunkiem, jak podczas szturm, rezerwa zaś w pełnym rynsztunku. Król powitawszy królewiczów, udał się do artylerji, potem do piechoty, oglądał je z konia (swoich walczących wojowników nie w tym stanie widział niedawno, okrytych pyłem z opalonymi twarzami, mających częścią spodnie w butach, częścią luźne lub skórzane kamasze), chwalił tych, którzy się najwięcej odznaczyli, mianowicie tych 29, którzy zdobyli chorągwie, i tych którzy najprzód dostali się na szanec; następnie kazał przywołać rannych, którzy już przyszli do zdrowia, chwalił i dziękował im za poświęcenie. Na tym przeglądzie znajdował się także oddział pionierów austriackich, który miał udział w sprawach oblężniczych.

Po zakończeniu przeglądu Król miał w pośrodku wojska przemowę, w której oświadczył, że przybył wynurzyć mu swoje dzięki. Sława Prus jest przywrócona, żołnierze mają i nadal być w pogotowiu do obrony Króla i ojczyzny. Potem pożegnał wojsko, i udał się konno na gościniec, a następnie o godzinie wpół do 6tej odjechał do szaneców *dypelskich*.

(*Okólnik rządu pruskiego.*) *Okólnikowa depesza pruska* z 15. b. m. wystosowana do gabinetów większych mocarstw odiera okólnik rządu duńskiego z 15go marca obejmujący wiadome zażalenia przeciw niemieckim komisarzom cywilnym w Szleswiku. Większa część tych zażeń według rzeczonyj depeszy okólnikowej sprzeciwia się sama sobie, mając na uwadze cel zamierzony przez mocarstwa niemieckie w księstwie, tudzież słuszne żądania, które ma urzeczywistnić wojna terazniejsza. Pomimo tego, rząd z powodu zażeń *Danii*, zasięgnął dokładnych wiadomości, i wyluszczył je w memoryale załączonym do depeszy. Z tego memoryalu wypływa, że część zażeń *Danii* jest całkiem bezzasadna, i opiera się na faktach zmyślonych, lub mylnie przedstawionych. Inne odnoszą się do środków istotnie przez komisarzy użytych. Zażalenia przeciw tym środkom są nowym dowodem szczególniejszych pretensji *Danii*, która zdaje się sądzić, że obsadzenie Szleswiku ma nie co innego na celu, jak utrzymanie dawnego systemu ciemnotwa. We wszystkich powiatkach na takie ciemnotwo wystawionych, witano wojsko związkowe z radością, a głównym zadaniem komisarzy związkowych było usuwać dawne nadużycia i przywrócić krajowi prawa, których go pozbawiono. Aby ten cel osiągnąć, komisarze nie mogli używać osób, które dotychczas były narzędziami systemu ucisku, które wszelkimi środkami wytypiaty narodowe uczucia, i przywią-

zanie do zaprzysiężonego prawa w sercu niemieckiej ludności. Mianowicie kościół i szkoła były w rękach osób, które nie posiadały żadnych prawem wymaganych przywilejów powołania, a za którymi nie przemawiało nic, prócz ślepej uległości dla gabinetu kopenhagskiego. Znaczna część zażaleń Dacji odnosi się do stosunków wojny, i obowiązku jenerałów czuwania nad naszymi wojskami. Tu należy przede wszystkim chwytanie szpiegów. Skrzywione przez Dacie środki polityczne i administracyjne usunęły tylko zastosowany w księstwie od lat dwunastu system niesprawiedliwości i prześladowania. Musiano oddać przynajmniej tych agentów, którzy przez swój fanatyzm zwracali na siebie uwagę, a sumienne zbadanie rzeczy poświędziłoby o komisarzach, że postępowali z wszelką możliwą względnością.

(Z pola bitwy.) Korespondent *Krak. Ztg.* opowiada następujące wypadki, które miały miejsce w dniu zdobycia szańców dypelskich. Podporucznik Anker odważny obrońca szańców Nr. 2, dostał się do niewoli, i odebrano mu szablę. Król wicz Fryderyk Karol oddał mu ją jednak z temi słowy: „Tak walecznemu żołnierzowi nie można odbierać szabli.“ Jak odważnie walczyli nasi młodzi niedoświadczeni żołnierze z jaką wytrwałością znosili wszystkie trudy, z jaką śmiałością i pogardą śmierci rzucali się na nieprzyjaciela, który oczekiwał ich w bezpiecznym ukryciu po za szańcami, tego dowodzi szybkie zwycięstwo. Późem pewien wyższy oficer austriacki odkrył głowę po bitwie, i rzekł: „Przed taką armią należy zdjąć kapelusz!“

Gdy nieprzyjaciel został spędzony z pozycyi, wzięto się do ratowania rannych, których wiele set leżało na szańcach i koło tychże. a niejedyn lekko ranny nie zważał na swoje cierpienia, jeżeli mógł poratować innego ciężko rannego towarzysza bądźto Duńczyka, bądź Prusaka. Uczucie ludzkości na polu bitwy zawałone trupami i rannymi przedstawia wzruszający obraz. Można było spotykać tylko poważne twarze, w których malowała się boleść i litość, a wielu takich, którzy niedawno pożegnali się na zawsze, ściskali się za ręce w milczeniu, mówiąc tylko: da zobaczyć.

Dania.

Kopenhaga, 23. kwietnia. Dzienniki kopenhagskie ogłaszają proklamacyę Króla duńskiego do armii z 21. b. m. następującej osnowy:

„Waleczni! żołnierzy, wytrwali dzielni koledzy! Po obronie, której pamięć przejdzie w najpóźniejsze czasy nietylko dla nierówności walki, ale i dla bohaterskiej odwagi, z jaką walczyliście przeciw przemocy, musiała armia ustąpić z pozycyi dypelskiej na wyspę Alsen. Wielkie cierpienia i trudy towarzyszyły rozwojowi walki, a niedadzą się zapomnąć ciężkie i bolesne straty, jakie ponieśliśmy w ostatnich dniach; ale przy pomocy Boga nie będą próżnemi te cierpienia i straty. Wydadzą one owoce w boju, który wiodą teraz przeciw przemocy i niesłuszności, a którego celem jest exystencya i niezawisłość naszej drogiej ojczyzny. Składam Wam moje i mojego ludu najserdeczniejsze podziękowanie za Wasze poświęcenie i bohaterstwo, i jestem przekonany, że ten sam duch będzie ożywiać Was i nadal. Oby Bóg ochraniał moją dzielną duńską armię i użyczył jej nagrody za jej wytrwałą waleczność, a naszym poległym bohaterom oby dozwolił używać wiecznego spoczynku.“

Królestwo Polskie.

Warszawa, 23. kwietnia. (*Wiadomości z prowincyi.*) *Dzien. Pow.* pisze:

Z ostatnich korespondencyi naszych widzimy, że bandytyzm najuporniej i wyłącznie trzyma się jeszcze lasów w powiatach Opotowskim, Opoczyńskim i Kieleckim. Jakoż w lesie Radkowieckim ukrywała się banda z 50 ludzi pod dowództwem niejakiego Deniewiczza, tytułującego się dowódcą pułku Radomskiego. Major Butkiewicz napadł na nią w d. 23. marca (4. kwietnia), zabił 30 ludzi a 18 wziął do niewoli razem z dowódcą i dwoma oficerami Patkiem i Dąbrowskim, podług zeznań których, wszyscy towarzysze poginęli. — W powiecie Opoczyńskim pod wsią Klinowem, podpułkownik Zagrzajski wykrył pieszą bandę około 60 ludzi pod dowództwem niejakiego Waltera. Stało się to w d. 28. marca (9. kwietnia). Zagrzajski wielu ich zabił a 42 wziął do niewoli, tak, że mało co zdołało uratować się w gęstwiny lasne. Znalazł on tutaj zakopane w ziemi 50 sztuk broni i kilka tysięcy ładunków. Druga banda z 20 ludzi włócząca się około Włoszczowy, rozbita została przez wysłany ztamąd patrol d. 27. marca (8. kwietnia) straciwszy mnóstwo w zabitych i 3 ujętych do niewoli. Jeszcze jedna podobna banda zniósł kapitan Czerkuninów w lesie niedaleko wsi Bebelna (także w powiecie Kieleckim). We wszystkich tych potyczkach żadnej nie ponieśliśmy straty. Chroniący się w lasach bandyci, ukradkiem tylko wychodzą w pole lub napadają na włościańskie i obywatelskie dwory, ażeby dostać żywność lub dopuszczać się jakiego gwałtu. Za to włościanie nienawidzą ich i gdzie tylko mogą, chwytają i odstawiają władzy, jak to w szczególności okazuje się w powiecie Stopnickim, gdzie nietylko włościanie ale i obywatele ziemscy przeklinając agitatorów, pragną spokojności. — Taka reakcyja przeciwko anarchii rewolucyjnej, nie jest już tajemną ale jawną; objawia się ona jeszcze więcej w innych prowincyach, gdzie bandytyzm nie może znaleźć takiego jak w lasach gubernii

Radomskiej schronienia. Najwięcej pocieszający przykład podobnej reakcyi dali obywatele powiatu Włocławskiego.

Mława. Kapitan Aksentiew ścigając z oddziałem pięciu bandytów włóczących się po wsi Kapuśniaku, ujął jednego z nich nazwiskiem Waśniewskiego, który wskazał ukrytą broń. W skutek czego znaleziono we wsi Han 22 karabiny schowane w dole od kartofli.

Góra Kalwaryja. Bandyci w liczbie 5-u w przechodzie przez wieś Chinowską wolę, niedaleko od Góry Kalwaryi, uprowadzili z sobą włościanina Józefa Sobiraja. Esaul Miłowanow dogonił ich pod wsią Czarnym lasem i ujął 2ch, reszta zaś uciekła. Z protokółarnych zeznań okazało się, że jeden z nich Antoni Czawtajtys był zandarmem wieszającym, a drugi chłopiec lat 17 mający, Stanisław Pateczyński. — Obadwaj oddani pod połowy sąd wojenny.

Radom. W nocy z 1. na 2. kwietnia przybył do Zdżar bandyta Józef Skowroński z ządaniem podwoły do wsi Suchej, gdzie z rozkazu herszta bandy Łęka, winien był zwerbować 3ch włościan. Sołtys przy pomocy włościan ujął Skowrońskiego, i odstawił władzy wojskowej.

Suwałki. Dnia 1. (13.) kwietnia r. b. rozstrzelano tu księdza Dajlida za podmawianie włościan do buntu, odprowadzanie i błogosławienie band rozbójniczych.

Rosya.

Petersburg, 19. kwietnia. (*Mianowanie.*) Przez najwyższy rozkaz do sekretaryatu stanu Królestwa Polskiego, z dnia 23. marca (4. kwietnia), pomocnik dyrektora poczt w Królestwie Polskiem, zarządzający pocztantem warszawskim, radca stanu *Mitkiewicz*, posunięty został, za odznaczenie się, na godność rzeczywistego radcy stanu.

(*Zabawy w Petersburgu.*) Gazeta *Wiest'* donosi, że w poniedziałki bywają u wicekanclerza księcia A. M. Gorczakowa rauty, z których pierwszy, 16. marca (v. s.) zaszczycony był obecnością książąt Meklemburskiego i Oldenburgskiego. Dnia 14. marca był obiad dyplomatyczny u księcia d'Ossuna; 17. marca, liczne przyjęcie u hrabiny N. D. Protasowej, u wielkiego mistrza obrzędów Z. A. Chitrowo i u mistrza dworu L. J. Musina-Puszkina, 18go raut u S. S. Bibikowej.

Kronika.

— Przed kilkoma dniami zapadł się poziom przed domem pod nr. 153 w rynku, i w skutek tego odkryto piwnicę, która jak się pokazało z przekopu dokonanego pod nadzorem urzędowym, należała dawniej do piwnic domu pod nr. 153, lecz od niepamiętnych czasów była zamurowana, tak że nikt o niej nie wiedział. Była całkiem próżna. Wspominamy o tem dla odparcia pogłosek o rzeczach tamże znalezionych, tudzież dla zaprzeczenia domysłom, nie mającym za sobą żadnego prawdopodobieństwa, że to jest część podziemnego ganku, który niegdyś łączył „Wysoki Zamek“ z „Niskim“, (gdzie dziś teatr).

(*Oryginalny dobroczyńca.*) Pewien bogaty obywatel Tryestu G. R. amator par excellence stanu małżeńskiego, wybudował wtem mieście wspaniały dom, któremu dał nazwę „Nimfa“, a w którym dawać będzie 13tu parom nowożeńców bezpłatnie przez dwa lata mieszkanie. Po upływie pierwszych dwóch lat, miejsce dawnych zajmą nowe 13 par i tak dalej. Utrzymują, iż fundator „Nimfy“ chciał fundacyą swoją młodym ludziom, nie mającym dostatecznych na pierwsze zagospodarowanie się funduszów, ułatwić wstąpienie w związki małżeńskie, a tym sposobem wpłynąć na podniesienie moralności w swoim mieście.

— Podług doniesienia „Gaz. Ryg.“ redaktor Gazety Aboskiej oddany został pod sąd, za artykuł obejmujący obrazę Majestatu, pomieszczony w pierwszym numerze tejże gazety z roku bieżącego.

(*Wystawa powszechna w Nowej Zelandyi.*) Mieszkając prawie u antypodów, względnie do Australii, nie wiemy co się dzieje w tym odległym kraju, który według panującego w Europie przekonania, pozostaje wciąż w ręku dzikich antropofagów, morderców słynnego podróżnika angielskiego kapitana Cooca. Rozwój materialny i moralny jaki tam widzieć się daje w skutek kolonizacyi, dziś objawia się starem uładowi faktem, który przed trzynastu zaledwie laty, Europie ucywilizowanej wydawał się zbyt zuchwale pomyslaną nowością. Nowa Zelandya za przykładem Francyi i Anglii wzywa obecnie inne narody do przyjęcia udziału w wystawie powszechnej płodów rolnictwa i przemysłu.

Wystawa odbędzie się w Dunedin, prowincyi Otago, a otwarcie jej nastąpi w pierwszy wtorek styczniowy 1865 r. Przepisy i ustawa są też same prawie, co były dla wystawy londyńskiej. Gmach zbudowany będzie z cegły i cementu; po bokach mają być przybudowania na pomieszczenie machin. Oddzielna komisya ma decydować o przyjmowaniu przedmiotów.

Komisya będzie się porozumiewać z wystawcami kolonii sąsiednich, Wielkiej Brytanii, Irlandyi i innych krajów obcych, bądź za pośrednictwem swego ajenta w Londynie, bądź też wprost przez swego sekretarza w Dunedin. Wystawcy nie ponoszą żadnych opłat.

Nagrody wyznaczane będą w formie listów pochwalnych, za wszystkie przedmioty, oprócz dzieł sztuki.

Lista sędziów przysięgłych mianowanych przez komisję, ogłoszoną zostanie w styczniu 1865 roku, a czynność ich do 10. marca t. r. ma być ukończoną.

Przyjmowanie przedmiotów na wystawę przeznaczonych, rozpocznie się 1. października i trwać będzie do 12. grudnia 1864 r.

Przedmioty ciężkie i wielkiej objętości powinny być nadesłane przed 21. listopada, a wystawcy przedmiotów wymagających oddzielnego budynku lub pewnej przestrzeni na swe pomieszczenie, mają piśmienną w tym względzie złożyć deklarację, przynajmniej na trzy miesiące przed otwarciem wystawy.

Na adresie każdej przesyłki ma być wypisane: „Do komisarzy wystawy w Nowej Zelandyi 1864.“ W gmachu wystawy w Dunedin, Otago N. Z. Od (nazwisko kraju i wystawcy.)

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 26. kwietnia. Pomimo ciągłej stagnacji handlu zbożowego we Francyi i w Anglii, targ wrocławski ożywił się nieco w ostatnim tygodniu. Ceny żyta i pszenicy podniosły się o kilka srebrników na szelę w skutek popytu na własną konsumpcję, tudzież zakupną dla południowych Niemiec. Płacono pszenicę białą od 59 do 70, żółtą od 59 do 66 srebrników, żyto od 42 do 44 srebrników szefel pruski. Inne zboża bez zmiany w cenach. Konieczne czerwona płacono od 9 do 14 tal. celnar wagi cłowej; na rzepak zaś i rzepnik żadnego nie było popytu.

Targi austriackie nie zmieniły się wcale. W Wiedniu płacono pszenicę po 5³/₁₀ zł. mierzyce 88 $\mathcal{E}$, żyto 3⁷/₁₀ do 3⁸/₁₀ zł. mierzyce 83 $\mathcal{E}$, jęczmień 3¹/₂ zł. 75 $\mathcal{E}$, owies do 2¹/₂ zł. mierzyce 50 funtową.

Okowitę płacono po 44 do 45 c. stopień i wiadro za towar gotowy. Za odstawy w miesiącu wrześniu lub październiku dawano 49¹/₂ do 50 c.

W miesiącu marcu bieżącego roku było w ruchu w Galicyi zachodniej 524 gorzelni, których produkcya wynosiła 8,095,900 stopni czyli 101,199 wiader okowity 80° Trallera. Browarów zaś było w ruchu 185, których produkcya wynosiła 54,376 wiader piwa.

Cukrownia w Tłumaczu wyrobiła w miesiącu marcu b. r. 57,000 cetnarów surowych buraków. W roku przeszłym w tymże miesiącu wyrobiła tylko 4000 cetn. surowych i 17,000 suszonych buraków; w tym roku przeto więcej o 53,000 cetn. buraków surowych, mniej o 17,000 cetnarów buraków suszonych.

W warzelniach soli w Galicyi i na Bukowinie wyrobiono w miesiącu marcu bieżącego roku 50,716 cetnarów soli, w tymże zaś miesiącu roku 1862, 43,996 cetn.; w roku więc bieżącym więcej o 6720 cetnarów soli.

Kraków, 18. kwietnia. W drugiej połowie z. m. były na targach w obwodach tutejszych następujące ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Kraków		Brzesko		Niepołomice		Wojnicz		Chrzanów		Wieliczka	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austriacką											
Mec pszenicy	3	30	3	25	3	18	3	50	3	51		
„ żyta	2	22	2	2	2	2	2	33	2	24		
„ jęczmienia	2	12	1	75	2	2	2	15	2	4		
„ owsa	1	92	1	50	1	40	1	40	1	95	1	76
„ hreczki	2	25			3	20		2	25			
„ kukurudzy	3	25										
„ ziemniaków		85		60	1			60	1	1		57
Cetnar siana	1	82	2		2		1	80	1	83	1	90
„ wełny								80				
„ nasienia koniecu	25	25				22		20	66	20		50
Sąg drzewa twardego	12	50	8		8	20	7	7	50	11		80
„ „ miękkiego	9	50	7		6	20	8	20	6		8	90
Funt mięsa wołowego		20		10		11		13		14		13
Mas okowity		80		64		60		55		50	1	

Ostatnia poczta.

Kraków, 26. kwietnia. *Krak. Ztg.* pisze: Jego Excelencya Namiestnik Galicyi hr. Mensdorff-Pouilly zaszczycił wczoraj nasze miasto swoją obecnością. Jego Excelencya przybył lwowskim pociągiem rannym, odbył przedpołudniem przegląd garnizonu, który w paradzie wystąpił na bioniu, był o godz. 4. na obiedzie u szefa komisji namiestniczej, przy którym przygrywała muzyka pułku piechoty noszącego imię Jego Excelencyi. Pociągiem wieczornym Jego Excelencya opuścił Kraków z powrotem do Lwowa.

Berlin, 25. kwietnia. Dzisiejszy *Staatsanzeiger* donosi: Wczoraj o godzinie 12³/₄, stoczyły pruskie statki kanonierskie przy domie pocztowym w Wittowie na wyspie Rugii potyczkę z duńską fregatą srebrową „Terdenshiold.“ Uchodzącej fregaty duńskiej nie

mogło doścignąć 9 płynących powoli statków pruskich: tylko „Grille“ prześcignęła ją i zapaliła, ale ogień został ugazony. — *Nordd. Allg. Ztg.* pisze: Minister wyznał wystąpił tajnego radcę Stiehla do Szleswiku, ażeby rozpoznał tamtejsze stosunki i potrzeby szkolne. — Według doniesienia w *Nation. Ztg.* powróci tu książę Karol dziś z teatru wojny.

Mnichów, 25. kwietnia. Ze 148 członków bawarskiej izby deputowanych przystąpiło już 100 do protestu (względem Księstw Szleswiku i Holsztynu); inni mają uczynić toż samo.

Hamburg, 25go kwietnia. Raport duńskiego ministerstwa wojny z 23go b. m. zrana donosi: Na wyspie Alsen nie zaszło nic ważnego. Nieprzyjaciel pracuje nad szaniami dypelskimi i wzmacnia swoje baterye nad cieśniną alsenską. — *Z Aalborga* donoszą gazecie berlińskiej z 23go b. m.: Słychać, że nieprzyjaciel posunął się na północ, i wczoraj wieczorem stał o 1¹/₂ mili na południe od Aarhus.

Altona, 25go kwietnia. *Schlesw. Holst. Ztg.* donosi pod dniem dzisiejszym z Kielu: Feldmarszałek Wrangel przybył tu wczoraj wieczorem, a dziś udaje się na wyspy Fehmarn.

Darmstadt, 25go kwietnia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych odpowiedział Dalwigh na interpelacje względem Szleswik-Holsztynu: „Rząd wytrwał dotąd na stanowisku zajętem od początku i będzie zachowywać je nadal wszelkimi siłami.“

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. kwietnia.

Hotel George: PP. Lipski Felix, z Łuczyca. — Młodecki Kaz., z Brodów. — Hr. Borkowska Olga, z Panikwy. — Jakubowicz Antoni, z Kuczurnia
Hotel europejski: Rubczyński AIL, z Stanina.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. kwietnia.

PP. Kęplisz Marcełi, do Artasowa. — Meczery Karol, c. k. rolnistrz, do Łańcuta. — Jordan Wiktor, do Przybyłówki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 26. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.72	+ 7.4	68.1	wschodni	sl. pogoda
2. god. po poł.	327.93	+ 16.0	36.6	zachodni	„ „
10. god. wiecz.	327.03	+ 10.7	67.1	„	„ „

T E A T R.

Dziś teatr polski: „Biedna“, czyli „Dziewczę z gór“, dramat w 5 aktach z francuzkiego.

Jutro teatr niemiecki: „Ohne Heirath“, komedia w 1 akcie, tudzież „Eine freudige Ueberraschung“, nowa komedia w 1 akcie. Między temi drugie gościnne przedstawienie angielsko-amerykańskiego towarzystwa ekwilibrystów.

Dziś koncert towarzystwa miłośników śpiewu Harmonia z współudziałem amatorów i muzyki 51. pułku piechoty Arcyksiecia Karola Ferdynanda, w sali narodowego domu ruskiego. Cały czysty dochód przeznaczony jest na fundacyę Gablenza.

Kurs lwowski.

Dnia 23. kwietnia

	gotówka		towarem	
	zł.	e.	zł.	e.
Dukat holenderski	5	35	5	42
Dukat cesarski	5	39	5	44
Półimperyal zł. rosyjski	9	20	9	44
Rubel srebrny rosyjski	1	79	1	82
Talar pruski	1	71	1	73
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	73	25	74	13
„ „ m. k. za 100 zł.	76	95	77	81
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	73	03	73	88
5% Pożyczka narodowa	79	80	80	55
Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	213	50	216	25

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 26. kwietnia.

	złr.	kr.
5% Metaliki	72	65
5% pożyczka narodowa	80	35
Losy z 1860 roku	96	15
Akeye banku wiedeńskiego	778	—
„ „ kredytowego	196	20
Londyn, 10 funtów szterlingów	114	—
Dukat pojedynczy	5	45
Srebro	113	35